

МЕДИА МОНИТОРИНГ

01 АПРИЛ 2021 г.

Членна:

Източник: Факти

Заглавие: Как планът на МОСВ за отпадъците може да донесе нови санкции за България - Данита Заричинова пред ФАКТИ

По-големият проблем обаче е от екологична гледна точка. Според Заричинова в Плана има добри предложения, но всички те са пожелателни

Линк: <https://fakti.bg/mnenia/566540-kak-planat-na-mosv-za-otpadacite-moje-da-donese-novi-sankcii-za-bulgaria-danita-zarichinova-pred-fakti>

Текст: Пропуски в новия Национален план за управление на отпадъците - за това алармират екологични организации. Националният план за управление на отпадъците се изготвя от Министерството на околната среда и водите за периода 2021-2028 и "има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Р България". "С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето на населението, както и

постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци". Всичко това се казва във въведението на проекта на самия План.

Еколози обаче настояват в Националния план за управление на отпадъците за следващите седем години да има повече и по-ясни цели. Екологично сдружение „За Земята“, заедно с организациите Zero Waste Sofia, Green Revolucia, „Храна, не война“, „Wind2Win - Черно море, свободно от пластмаса“, Zera, LessPlastic Bulgaria и Обществен център за околна среда и устойчиво развитие, излязоха с общо официално становище, адресирано до министъра на околната среда и водите. Екологичните организации казват, че въпросният документ не включва достатъчно адекватни мерки за намаляването и оползотворяването на отпадъците.

За да говорим за пропуските в Националния план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 година и за необходимите подобрения в него, от ФАКТИ се вързахме с Данита Заричинова от екип „Нулеви отпадъци“ на сдружение „За Земята“.

„Нашето впечатление е, че в Националния план за управление на отпадъците има много добри предложения, но всички те са пожелателни. Няма яснота и дългосрочен план как ще се случват новостите в управлението на отпадъците, как ще се постигат целите. Не е уточнено как ще се извършва контролът. Доста внимание се е отделило на бюджета – на това какви средства ще се разпределят, но не толкова на самата стратегия и план, а все пак говорим именно за План за управление на отпадъците“, коментира Заричинова.

„Относно бюджета виждаме също, че се дават много средства за управлението на смесени отпадъци, а през цялото време се говори за предотвратяване на отпадъците, което може да се постигне единствено ако се подобри разделното събиране. Двете неща малко си противоречат – къде се влагат средства, а какво всъщност има желание да се постигне. Другото, което ни притеснява е, че на много места се говори за общини само над 10 хиляди жители. Така доста населени места ще останат извън този План за развитие на разделното събиране. Има много общини, включително курортните селища, които са по-малки, но генерират много опаковки. Когато няма разделно събиране на опаковките, те отиват към депо или към изгаряне“, каза още тя.

„Това, което искаме е да се мисли за стопроцентово покритие на всички общини – не само за рециклируеми отпадъци, но и за биоотпадъци, като настояваме от много време това да се случи. Не настояваме само ние, а също и европейските директиви, които налагат от 2023 година навсякъде да има разделно събиране на биоотпадъци. В България това би могло да се случи в големите градове с кафяви контейнери, каквито в момента има само в Габрово. В общините с по-ниско строителство, където хората живеят предимно в къщи с дворове, трябва да се заложи мерки за повишаване на компостирането. Нужна е, разбира се, и информационна кампания към жителите как това да се случва. Това е другата липса в Плана – информационната кампания. За всичко, което се споменава в този План би трябвало да има и заложена кампания и то дългосрочна“, каза още тя.

Заричинова уточни, че мерките, които са заложили в Плана като препоръчителни, трябва да станат задължителни. Другите необходими промени според нея са:

„Отговорността трябва да е разделена между централната власт и местните власти. Нужно е да се знае как ще се контролира. Имаме доста лоши примери за това как се въвежда една наредба - например наредбата за торбичките, но липсва всякакъв контрол как се изпълнява. Важно е също къде се инвестира. Ако не се инвестира в системи за цялостна промяна в сметосъбирането, няма да има развитие, няма да видим това, което искаме да видим, няма да постигаме целите, които трябва да постигаме като страна-членка на Европейски съюз“.

България подлежи на санкции, ако не успее да подобри управлението на отпадъците, каза още Заричинова. „Това е другото, което наблюдаваме – че явно страната не се притеснява от това, че има санкции. Има санкции по наказателни процедури и за въздуха, за рекултивацията на депата за отпадъци. Винаги сме няколко стъпки назад от всички останали държави в Европа. Този План би трябвало да е много по-амбициозен и да покаже някаква съществена промяна. Сега е много, много важно наистина да се тръгне напред към по-малко отпадъци, защото сега е моментът – няма какво да чакаме. Имаме достатъчно добри практики, включително вече и в България, на подобряване на разделното събиране и на политики за намаляване на отпадъците“, категорична беше тя.

„Интересно е, че в Плана се говори за повече пазаруване на насипни продукти със собствен съд, за да се намали пластмасата за еднократна употреба. В същото време обаче продължава да бъде в сила една наредба, която невинно допуска използването на собствен съд. Много ресторанти и магазини отказват това заради различното тълкуване на тази наредба и това, че могат да подлежат на санкции от страна на здравните инспекции. Съществуват подобен вид противоречия, които трябва да се променят. Конкретно по този казус търговската верига не трябва да гарантира чистотата на съда. Това трябва да е задължение и отговорност на клиента, което в момента не става ясно“, каза Данита Заричинова.

Тя даде и друг конкретен пример за противоречие в Националния план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 година: „Една пожелателна и положителна мярка, която трябва да се изясни, е намаляването на пластмасовата употреба в детските градини и училищата. Има една наредба още от 2008 година, която някои директори и инспектори тълкуват така, че всяко дете трябва да ползва еднократна чаша. Всъщност в наредбата е написано „индивидуална чаша“, никъде не пише нищо за чаша за еднократна употреба. Те обаче го тълкуват по този начин и има проверки, санкции, глоби. Много директори, много учители и родители са се свързвали с нас, защото искат да променят това, но се притесняват от проверки. За да може този План да е действителен, е нужна промяна и на тази наредба например“.

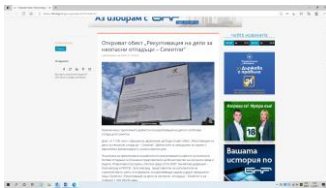
Националния план за управление на отпадъците е за период от седем години и определя политиките, които ще се водят по отношение на отпадъците у нас в този период. Именно заради това еколозите призовават за промяна в Плана. „Планът трябва да се допълни и да се изясни, конкретизира. Нужно е всяка една препоръка да се покрие с краткосрочни и дългосрочни планирания на мерките, да се посочи кой отговаря за тях, с кои наредби са свързани. Разбира се, това е описано в Плана, но той трябва да е по-конкретен. Има и известни липси и непълноти относно това, че не са разгледани в дълбочина някои мерки, които не са работили в предишния План. Има отчетени мерки, които не работят, но не е ясно защо не работят“, смята Заричинова.

„Липсват някои от анализирате, за които се говори. В Плана се говори за няколко приложения, до които няма обществен достъп – по време на периода, в който можеше да се изпращат становища, тези приложения бяха празни страници. Пише, че има Приложение 1,2,3, но тях ги няма. Не е ясна още екологичната оценка. Плановите и програмите по принцип трябва да имат екологична оценка. За момента никъде не може да се открие следа от такава екологична оценка. Срокът за коментари също беше кратък. Много хора разбраха късно за този План, но това го виждаме често – няма достатъчно информация, но от „За Земята“, като организация, която следи политиките, реагираме. За щастие този път се включиха още осем организации и заедно написахме нашето становище. Може да има много повече обществени консултации обаче. Би трябвало и някои общини да са подали становищата си – тези, които са по-мотивирани да се справят с отпадъците. Очакваме развитие“, каза Данита Заричинова от „За земята“ в края на разговора

Източник: [БНР](#)

Заглавие: Откриват обект „Рекултивация на депо за неопасни отпадъци – Симитли“

Линк: <https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101444722>

Текст: Приключиха строителните дейности по рекултивация на депото за битови отпадъци в Симитли.

Днес, от 11.00 часа с официална церемония ще бъде открит обект „Рекултивация на депо за неопасни отпадъци – Симитли“. Дейностите са извършени по проект с европейско финансиране и са изпълнени в срок.

На ритуала за приключване на работата по рекултивация на депото за неопасни битови отпадъци са поканени представители на Министерство на околната среда и водите, Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, Басейнова дирекция – Благоевград и РИОСВ – Благоевград, представители на изпълнителя на строителството, както и на фирмата, осъществяваща надзор и други официални лица. Проектът „Рекултивация на депо за неопасни отпадъци – Симитли“ е на стойност 1 492 696.96 лева.

Източник: [News.bg](#)

Заглавие: Граждани и фирми застрашени от глоби заради неуредици с е-системата за отпадъците

Линк: <https://news.bg/society/grazhdani-i-firmi-zastrasheni-ot-globi-zaradi-neureditsi-s-e-sistemata-za-otpadatsite.html>

Текст: Налице е пореден провал в електронното управление, заради който граждани и фирми са заплашени с глоби от 5000 до 10 000 лв. За това сигнализират от Асоциацията за защита на потребителите.

Те съобщават, че са получили няколко оплаквания за невъзможност за регистрация и подаване на отчети в новата онлайн Национална информационна система "Отпадъци".

Според Асоциацията начинът, по който е пусната системата на 1 януари тази година, и нейната функционалност са предпоставка за корупционни практики. Те посочват, че липсва публична гласност за въвеждането ѝ. Проведени са и две безплатни обучения за работа в системата в началото на февруари, като фирмата провела въпросните обучения, не е тази, която е изградила системата. Потребителите на услугата са категорични, че тези 2 обучения са крайно недостатъчни. Освен това вече фирми масово организират платени обучения за работа с НИСО срещу 255 лв.

Потребители са сигнализирани и че с тях са се свързали представители на софтуерни фирми, които им предлагат срещу 150 лв. - 200 лв. да им въведат отчетите в НИСО. Тоест дейност, която до края на миналата година юридически и физически лица са извършвали самостоятелно на хартия, сега вече в електронна среда тя толкова е усложнена и неработеща, че се налага да бъдат натоварени с още разходи, за да изпълнят закона, посочват от Асоциацията.

Те посочват, че са открили множество проблеми в системата. Въпреки че в сайта на Изпълнителната агенция по околна среда са дадени два телефона и имейл за съдействие, опитите на АЗП да се свържат с някого по телефона в продължение на седмица са били неуспешни. Изпратени са били и запитвания на посочения имейл, но те са били върнати, като е било посочено, че въпросният мейл вече е невалиден.

От Асоциацията отбелязват също, че поставянето на информация в множеството клетки за въвеждане на данни и падащи менюта отнема повече време отколкото същото да се напише на ръка. Невъзможно е да се качват данни от други системи или да се подават готови документи, защото всичко се подписва с един валифициран електронен подпис, чийто притежател не може да делегира тази задача на свой подчинен, което прави процеса още по-труден.

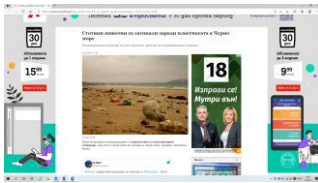
От АЗП посочват, че някои от изискванията в НИСО противоречат на Закона за управление на отпадъците и Закона за електронния документ и електронния подпис.

[Източник: Sinoptik.bg](http://Sinoptik.bg)

Заглавие: Стотици животни са загинали заради пластмасата в Черно море

Пластмасовите частици са най-големият проблем за замърсяването в морето

Линк: <https://www.sinoptik.bg/news/stotici-zhivotni-sa-zaginali-zaradi-plastmasata-v-chno-more-6265>

Текст: Руски екоактивисти предупреждават за опасностите от пластмасовите отпадъци, след като стотици животни загинаха в Черно море, предават световните медии.

Преди известно време на брега край руския курортен град Сочи, който се намира на източния край на Черно море, бяха изхвърлени стотици мъртви патици и чайки, дори и няколко делфина.

В стомасите на загиналите животни са открити големи количества микропластмаса. Според "Грийнпийс" пластмасовите частици са най-големият проблем за замърсяването в Черно море.

От друга страна властите в Русия са намерили паразити в телата на животните и смятат, че те са причината за смъртта, защото предизвикват различни заболявания.

По информация на "Грийнпийс" по време на акция за почистване на бреговете през 2020 г. са били събрани близо 108 кг отпадъци, от които 94% са пластмаса.

Източник: Факти

Заглавие: Британските тютюневи компании може да плащат такса за почистването на фасове

Линк: https://www.dnevnik.bg/sviat/2021/03/30/4191848_britanskite_tjutjunevi_komp_anii_moje_da_plashtat_taksa/

Текст: Великобритания обмисля план, с който да принуди големите тютюневи компании да плащат 40 милиона паунда годишно за почистването на изхвърлени фасове от цигари, съобщи министърът на околната среда Ребека Пау. Министрите обсъждат как да се въведе регулация на тази индустрия, така че тя да поеме разходите за цялостното премахване на този боклук.

Министерството цитира изследване, според което отпадъци, свързани с пушенето, съставляват до 68% от боклуците в 80% от проверените места в Англия. Почистването им се плаща изцяло от данъкоплатците.

Повечето от фасовете представляват пластмаса за еднократна употреба, но след изпушването на цигарата съдържат и стотици отровни химикали. Понеже

тези боклуци стоят в околната среда години наред, изпускането на отрови продължава във въздуха, почвата и водите, нанасяйки щети на растения и животни. За целта може да се използва схема за отговорност на производителя, която в момента се разработва като законопроект на екоминистерството. Пакетирането на цигарите вече е обхванато от тази регулация, която е в напреднала фаза на консултации и предвижда производителят да плаща пълните разходи за управление и рециклиране на отпадъците от опаковане. Ако се окаже, че рециклиране или повторна употреба е скъпо, таксата ще се повиши.

Всичко това е част от Плана за контрол над тютюневите изделия, имащ за цел до 2030 г. британците да живеят в "страна, свободна от дим".

Проектозаконът на екоминистерството е оценяван като един от най-амбициозните от години и бе отлаган 3 пъти заради пандемията, която пречи за нормален дебат по него. Сега очакванията са той да бъде представен през лятото и да влезе за гласуване през есента.